

AMERIŠKI SLOVENEC

Geslo: Za vero in načrt — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU,
— S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLO.

STEVI. (No.) 117.

CHICAGO, ILL., TOREK, 28. JULIJA — TUESDAY, JULY, 28, 1925.

LETNIK XXXIV.

Ravnatelj Owen odstavljen.

PRIŠLO SE JE DO DOKAZOV, DA SO PROHIBICIJSKI RAVNATELJ ZA DRŽAVO ILLINOIS IN VEČ DRUGIH V URADU SPREJEMALI DENAR OD "BOOT-LEGERJEV."

Chicago, Ill. — Maj. Percy Owen, prohibicijski ravnatelj za državo Illinois je bil obdolžen "grafa" in odstavljen od službe. Poleg Owena je obdolžen istega prestopka tudi Ralph W. Stone, bivši ravnatelj in še nekateri drugi višji uradniki. Vsi so zapleteni v graft, nekateri višji uradniki prohibicijske organizacije so prejeli milijon dolarov svote od pivovaren in izdelovalcev žganja, za kar imajo višje oblasti dokaze v rokah.

Ravnatelj je suspendiral novi "diktator" prohibicijskih agentov, povelje zato je prišlo iz Washingtona.

Posebni defektivi iz Washingtona so prišli do dokazov, da se je pod protekcijo obdolženih vršila velika kupčija s prepovedano pijačo. Tozadnji dokazi so poslani veliki poroti v Washington.

V takozv. vinskem "gratu" so kolektali pol milijona dolarjev od vinskih trgovcev, za ponarejena dovoljenja prodaje vina, kot mašno vino. Najmanj \$200.000 tega denarja je šlo v žep ravnatelja Owena.

Poročilo pravi, da ko je Owen prevzel to mesto se je reklo, da je mož, ki se ne bo dal podkupiti. Ker pa so taki možje redko sejani, je tudi Owena zmotilo suho zlato, katero je zamenjal za poštenje. Njegovo luksuzno življenje ga je izdalo, kajti živel je s svojo družino v takem razkošju, da mu njegova plača kot ravnatelj nikakor ni mogla zadostovati. Njegovi advokati sicer pravijo, da je nedolžen in da se bo izkazala pravica, kar pa dvomijo, ker je preveč tehničnih dokazov.

Owen, kakor tudi drugi obdolženi uradniki so položili vsak po \$10.000 varščine, obdolžencev je devet.

Napad na "Fish Fans club."

Kapitan prohibicijskega oddelka Townsend je s strinjanimi agenti obiskal takozvani "Fish Fans club" na severnem koncu Lincoln parka v Chicago, Ill. Tamkaj so našli 300 omaric, katerih lastniki so bili člani kluba, in sicer sami "boljši" iz Chicago. Agenti so utaknili nos v vsako omarico, katera se ni odprla z lepo, porabili so silo in trud je bil obilo poplačan, kajti v vsaki omarici je bila skrita dragocena pijača s "kickom." Ker pa je imela vsaka omarica svoj številko, jim bo lahko najti imena lastnikov v knjigi klubovih članov. V omaricah so našli vse vrste žganja kakršnega smo imeli pred prohibicijo. Agenti so naložili celi truck steklenic in odpeljali v Chicago, kjer so dragoceni zaklad shranili v zvezno skladišče. Ustanovitelj kluba je bivši župan mesta Chicago W. H. Thompson, ako je tudi on imel tam omarico poročilo ne pove.

Pri Sovodnjem

so potegnili iz Soče truplo novorojenčka. Zdravniki so izrekli, da je bilo dete mrtvo rojeno.

DRAGOCENI DAR SV.

OCETA AMERIKI.

Truplo sv. Kristine iz katakomb bo počivalo v Clevelandu, sedaj se nahaja na potu iz Rima.

Rim. — Truplo sv. Kristine iz katakomb, je bilo dne 23. julija pod oskrbo preč. g. škofa M. J. Gallagherja odpravljeno iz Rima in je na potu proti Ameriki. Počivalo bo od slej v Cleveland, Ohio. Ta dragoceni dar je podaril sv. Oče na prošnjo preč. g. škofa Joseph Schrembsa, clevelandski škofiji.

Truplo svetnice je bilo po prihodu v Pariz tamkaj shranjeno v neki kapelici, kjer je počakalo preč. g. škofa Schrembsa, ko se je vrnil iz potovanja po sv. deželi, nakar je on prevzel v oskrbo ta dragoceni dar.

Po prihodu v Cleveland bo truplo svetnice začasno shranjeno in vernikom izstavljeno v katedrali, nato se pa določi prostor, kjer bo ostalo za vedno.

To je prvo truplo svetnice iz katakomb v Severni Ameriki. Ta dragoceni dar se smatra kot posebno priznanje v znak hvalečnosti sv. Očeta clevelandski škofiji. Neka župnija clevelandске škofije je prispevala \$35.000 za nadaljnjo izkopavanje v rimskih katakombah.

Velik rop.

Chicago, Ill. — Trije elegantno oblečeni mladi moški so se pripeljali v krasnem avto pred trgovino zlatnine na 3858 Ogden ave. in oropali lastnika trgovine za \$12.000 vrednosti v zlatnini in \$10.900 v gotovini. Svojo žrtve so zaprli v malo stransko sobo in se poslovi, ne da bi pustili za seboj kakšno sled. Lastnik, ko je videl pričem da je, bi bil rad nekatere dragocenosti skril, kar je pa eden od banditov zapazil in ga močno udaril po glavi z revolverjem.

Mattoon, Ill. — V soboto je tukaj divjal stranski vihar, ki je trgal strehe raz hiš in pobijal okna, prebivalci so iskali zavetja po kletih in čakali v groznem strahu kaj da bo. Na več krajih je bila potrgana telefonska napeljava. Padal je tudi močan dež in postalo je veliko hladnejše.

Rock Island, Ill. — Silni vihar, ki je divjal nad pokrajino je napravil v spodnjem delu Rock Island okraja nad \$200.000 materialne škode.

Pazite na otroke.

Chicago, Ill. — Pet otrok družine Joseph Huhla na 1846 W. 17. cesti je bilo doma brez nadzorstva. Prišli so do žepčlen s katerimi so se igrali, nastal je ogenj in dvoje od otrok je zadobilo hude, ostali lahke opekline. Ogenj so sestanovili takoj opazili in poklicali gasilce, ki so otroke znosili iz gorečega stanovanja in ogenj pogasili.

DANSKA BO RAZOROŽILA.

Danska vlada hoče razorožiti svojo armado in mornarico, da pokaže pot drugim državam. — Načrt ima veliko nasprotnikov.

Kopenhagen, Danska. — Danska vlada je napravila načrt, po katerem se hoče razorožiti na suhem in na morju. Temu načrtu pa nekateri v državi nasprotujejo, kar je naravno, a kakor pravi poročilo, se vlada tega ne straši in hoče dejansko pokazati, kar imajo druge države le na jeziku in na papirju. Kritiki namigujejo na sosedno Norveško, češ, kaj bo s pravico do ribolova v Greenlandiji, ako se razoroži mornarica. Danska ima poleg treh križark tudi 15 podmorskih čolnov.

Pred dvema leti je danska vlada znižala svojo armado od 60.000 na 35.000 mož, sedaj bodo pa pri prihodnjem zasedanju državnega zbora predložili načrt za popolno razoroženje, pod orožjem se bo pustilo le toliko vojaštva, kar ga je neobhodno potrebno za vzdrževanje notranjega mira.

NADALJEVANJE

POGAJANJ S

PREMOGARJI.

Atlantic City, N. J. — V petek se je glasovalo, da se prekine pogajanja med rudarji in lastniki premogovnikov trdega premoga do danes. Na današnjem sestanku se bodo predložila zastopnikom lastnikov še nadaljne zahteve rudarjev. Pretečeni teden se je razpravljalo o zahtevi po 10 odst. povišanju plače za kontraktne rudarje in \$1.00 več dnevno za ostale. Zahteva za dve letno pogodbo najbrže ne bo predložena dokler ne bodo sigurni, da se bo sploh kakšna pogodba napravila.

London. — Angleška vlada je napotila lastnike premogovnikov in zastopnike rudarjev, da se sestanejo jutri v svrhu pogajanj, da se prepreči stavka, katera se ima začeti dne 1. avgusta.

Obe stranki z radostjo pozdravljata intervencijo vlade v tej krizi in polagajo veliko upanja, da se bo s pomočjo vlade prišlo do sporazuma. Lastniki pripoznajo zahteve delavcev kot upravičene, a izgovarjajo se, da se oni morajo ozirati na konkurenco njih produkta z drugimi državami, vsled tega ne morejo povišati rudarjem plače.

Princ Aage ranjen.

Rim. — Semkaj je prišlo poročilo, da je bil danski princ Aage, kapitan v francoski armadi v boju z Rifijanci ranjen. Stariši prince so bili takoj obveščeni. Princ se nahaja začasno v provizorični bolnišnici, od koder bo najbrže prepeljan domov.

Zopet stranski tornado. Sydney, O. — 25 oseb je bilo ranjenih in škoda povzročena po silnem tornadu, ki je obiskal to okolico presega \$750.000. Ranjeni so zadobili poškodbe, ki se je podrl šotor v katerem je bila velika množica navzočih pri nekem predavanju.

KRIŽEM SVETA

— Pariz. — Semkaj je došlo poročilo, da je v Leningradu sovjetska vlada izvršila eksekucijo nad 16. abiturijenti imperialistične Aleksandrove akademije, in sicer, ne, da bi se vršila kakšna obravnava. Med usmrtenimi je tudi 76 let stari zadnji premier bivšega ruskega cara.

— New York. — Mrs. Peyton Van Rensselaer iz Newporta je skočila iz okna šestega nadstropja na 40. cesti v New Yorku. Bila je na mestu mrtva. Samomor je izvršila radi neozdravljive bolezni. Mrs. Rensselaer je bila članica ene najstarejših ameriških družin.

— Amiens. — Francosko vojno sodišče je obsodilo na smrt nemškega polkovnika Waechtersa, ki je pustil usmrtni v avgustu leta 1914. enega Francoza in 11 Angležev, kakor tudi radi več drugih grozljivih dejanj, ki jih je izvršil ko je poveljeval svojemu polku v Aisne.

— Melbourne. — Podrla se je neka veranda raz katere je občinstvo opazovalo parado. 15 oseb je bilo mrtvih in nad sto ranjenih.

— New Hampton, Ia. — Louis A. Hockspier je bil na mestu mrtve, ko je vozil z avto preko železniške proge in bil zadet od vlaka.

— Chicago, Ill. — Štirje svedroci so navrtali blagajno Cascade kompanije na 7939 S. Racine ave. in odnesli \$200.00. Uslužbenec tvrde Arthur Long se je banditom postavil v bran in so ga pobili do smrti, pretepli so ga do nezvesti tudi dva nadaljna delavca. Roparji so pobegnili.

— London. — Semkaj je prišlo poročilo, da je izbruhnil ogenj v novem pristanišču Odensena, Dansko. V plamenih so bila štiri skladišča in več parnikov je bilo v nevarnosti.

— Andover, Mass. — American Woolen kompanija je svojim uslužbencem znižala stanarino živčim v kompanijskih hišah za 25 odst., da pa ne bo kompanija vsled tega trpela škode, je znižala delavsko plačo, in sicer 10 odst.

— Santa Barbara, Cal. — Koncem pretečenega tedna so tukaj zopet občutili lahke potresne sunke, ki pa niso napravili škode.

Grozni umor in samomor.

Chicago, Ill. — Paul Orlando, 1129 S. Morgan St. je pretečeni četrtek o polnoči izvršil grozni umor, nakar je še sebi končal življenje. Z revolverjem je oddal tri strele na svojo ženo, katera se je mrtva zgrudila na tla, nato je poglal tudi kroglo v srce svoje hčerke Mary in istotako usmrtil drugo hčerko Louise. Ko je izvršil trojni umor je tudi sebi poglal kroglo v glavo in bil na mestu mrtve. Ko so policisti prišli v sobo so našli tri manjše otroke nesrečne družine v trdnem spanju, ki niti slutili niso kaj se je dogodilo.

Orlando je bil brivec. Njegova žena je bila starejša od njega in kolikor se je moglo dognati sta se večkrat prepirala. Ostali otroci so v starosti 2 in 6 let.

FRANCOSKA OFENZIVA.

Francozi zmagujejo v Maroku dolina Ouergha je iztrebljena Rifijancev. — Izgube so velike na obeh straneh.

Ain Aicha, Maroko. — Dvanajst milj Ouergha doline, ob severni, kakor tudi južni obali reke so Francozi z veliko težavo iztrgali iz rok Rifijancev. Upornike so pgnali v beg, dočim je padlo veliko število mož na obeh straneh. Francozi so se utrdili na hribih v bližini reke, in sicer 50 milj od Feza.

Francozi so se pri tej operaciji največ posluževali topništva, delo je pa šlo po malem naprej, kajti domačini vajeni gora so se močno utrdili na vrhu hribov in vspešno sipali ogenj na prodirajočo francosko pehoto v dolini.

Za občudovati je vstrajnost Rifijancev, ko so svoje pozicije branili in se niso umaknili, dokler niso francoski letalci bombardirali njih postojanke in jih silno veliko pomorili. Tedaj so se ostali spustili v beg, veliko njih je tudi padlo na begu, a drago so plačali Francozi ta napad, kajti tudi v njih vrstah so nastale velike vrzeli.

BRYAN NA NAGLO-

MA UMR.

Dayton, Tenn. — William Jennings Bryan, znan iz procesa proti profesor Scopesu je v nedeljo popoldan ko je spal pri svojem prijatelju Richard Rogersu na naglo umrl. Bryan je bil star 65 let.

ZASTRUPLJEVALKA

DOSMRTO JEČO.

Chicago, Ill. — Mrs. Anna Cunningham, katera je, kakor je bilo poročano priznala, da je zastupila svojega 10-letnega sina Walterja za arzeniko so obsodili v dosmrtno ječo. Obravnava se je vlekla dva tedna, sin obsojene, kateri je še v bolnišnici tudi vsled zavžitega strupa je celi čas stal poleg matere in jo zagovarjal ter dejal, da on ne veruje, da bi mati to storila in da je le priznala ker so jo v to prisilili.

Zagovorniki so izvajevali toliko, da se bo obravnava ponovila. Pri drugi obravnavi se bo mogla vpoštevati izjava okrajnega kemista, ki je dejal, da je v organih Walterja našel komaj toliko strupa, da bi bilo mogoče usmrtiti z njim kanarčka, kaj pa še človeka.

Nova vlada v Jugoslaviji za mir.

Sofija. — Nova koalicijska vlada v Jugoslaviji je za sporazum z Bolgarijo. Meja v Bolgarijo bo zopet odprta, katera se je zaprla ko je bilo več jugoslovanskih državljancev aretiranih v Bolgariji. Z Grčijo pa ne bo prišlo tako hitro do priateljelskih odnosov, kajti tudi nova vlada v Jugoslaviji zahteva kontrolo nad obmejno železnico proti Saloniku.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

Iz Jugoslavije.

PRED KOALICIJSKO VLADO V JUGOSLAVIJI. — POPOLNI SPORAZUM MED DELEGATI RADIKALNE STRANKE IN HSS. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Kapitulacija HSS.

Iz Belgrada poročajo, da je prišlo med delegati radikalne stranke in HSS. do popolnega sporazuma za sestavo nove koalicijske vlade RR. Tretji sestanek delegatov se je pričakoval z velikim zanimanjem, ker se je vedelo, da bo odločivnega značaja. Ko so delegati šli iz ministrstva, se je na njihovih obrazih videla posebna vedrost in veselje, ki je dala takoj slutiti, da so v glavnem dokončali svoje posle. Izjavili so: "Vse je dobro! V vseh vprašanjih je doseženo soglasje."

Kakor posnemamo po ameriških listih je prišlo do nove koalicijske vlade, do kar je veliko pripomogel kralj Aleksander. Tako je sedaj za upati, da se bodo razmere v Jugoslaviji v vseh ozirih izboljšale, in da se bo gledalo nato, da se popravi kar se je do sedaj zamudilo na gospodarskem polju, za pričakovati je tudi izboljšanja valute.

Kakor posnemamo iz informacijskega biroja poslaništva SHS. je nova vlada sestavljena iz 18 članov radikalne in 4 članov Hrvatske Seljačke Stranke. Ministrski predsednik ostane Pašić, tako tudi minister za zunanje zadeve dr. M. Ninčić in finančni minister M. Stojadinović.

Na podlagi nove vlade je Nj. vel. kralj podpisal akt o aboliciji v korist Štefana Radića in tovarišev, ki so bili takoj izpuščeni na svobodo. Nova vlada je povsod navdušeno pozdravljena, v Zagrebu so se vršile velike manifestacije v znak radosti nad doseženim sporazumom med Srbi in Hrvatji.

Po zatrdilih beograjskega časopisja odpotujeta na Bled Pavle in Stefan Radić, da izrazita vladarju svoje pozdrave.

Grozna nesreča v Zagorju.

Ponoči 1. julija okoli 23. se je dogodila na železnem mostu rudniške železnice velika nesreča. Vlak, ki je vozil premoag od pretečenega perišča na nakladalnico, je porinil štiri ženske, ki so čistile most, v potok. Padle so najmanj 10 metrov globoko na kamenje v deročem potoku. Eno so dobili mrtvo, dve težko, eno pa lahko ranjeno. Mrtva je dobila težko rano na glavi, se radi nje onesvestila in je v vodi utonila, ker si ni mogla pomagati. Krivda leži na vodstvu rudnika, ki šteti in uporablja ženske za nočno delo, dasi bi tega ne smelo.

Iz Južne Srbije.

Iz Kočan poročajo, da je v neki noči zgorela v polski občini cela velika vas Nivaninsko, ki je štela 250 hiš. Vaščani pravijo, da so jim domove zažgali naši četniki. Prejšnji dan so bili okoli vasi oprezovali bolgarski četniki. Nastalo je streljanje, v katerem sta padla dva domača kmeta. Naši četniki so osumili vas, da ima zveze z Bolgari in jo zato zažgali. Prebivalstvo je brez

strehe in vse prestrašeno. Ljudje se boje i četnikov i stražnikov i Bolgarov. Najkrajše potovanje je zvezano z nevarnostjo.

Hud nalič

je bil v četrtek dne 2. t. m. v okolici St. Jurja, Dramelj in Slivnice, ki je trajal nepretrgoma od 2. do 5. popoldne. Ljudje že davno ne pomnijo tako hude nevihte. Vsi vinogradi, ki so bili ravno en dan preje kakor tudi isti dan dopoldne na novo oskropljeni, so izgledali po nevihti kakor oprani, tako da morajo posestniki še enkrat škropiti. Toče pa, hvala Bogu, ni bilo nobene.

Na Trški gori,

župnija St. Peter pri Novem mestu, so v nedeljo 5. julija za tamošnje romarsko cerkev slovesno posvetili z maziljenjem štiri nove bronaste zvonove. Slovesnost se je pričela ob 9. uri. Tudi popoldanska služba božja je bila na Trški gori.

Krmelj.

Menda pri nobenem obratu v Jugoslaviji ni tolik odstotek tujih nameščenecv zaposlenih kot pri našem premogovniku. Med tem ko nešteto domačinov zama službe in kruha išče, imamo tu že celo češko kolonijo, imamo Ruso, Italijane in nemške Avstrijce, morda dobimo še Japonce in Kitajce.

Umrli so

v Ljubljani: Frančiška Toni, žena železn. poduradnika in posestnika, 40 let. — Florijan Dežman, posestnik, 44 let. — Franja Krasovec, stavčeva novorojenka, 27 ur. — Fran Korkal, bivši kamnoseki pomočnik, 37 let. — Ivan Ančnik, posestnikov sin, 13 mesecev. —

Z brzovlaka je skočil

blizu postaje Rajevec jetnik Mehmed Mesimović. Izročiti so ga hoteli sodišču v Sarajevu.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odditka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in irah so bile večerni sledeče:

Skrupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 9.55
1.000 — Din.	\$ 18.75
2.500 — Din.	\$ 46.75
5.000 — Din.	\$ 93.00
10.000 — Din.	\$ 185.00
100 — Lir	\$ 4.45
200 — Lir	\$ 8.55
500 — Lir	\$ 20.50
1.000 — Lir	\$ 39.75

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. ali nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave nakazuje po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK 70—9th AVE, NEW YORK, CITY

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški spisatelj G. J. Whyte Melville. Prevedel Paulus.

Kakor okamenela, s smrtnobledim obrazom in brezizraznimi očmi zre Mariamna na padlo postavo.

Valerija pa plane na noge in pozabi za trenutek svoj položaj in svojo okolico.

Placid stopi k svojemu nasprotniku z dvignjenimi trizobom v levi in s svojim zaničljivim nasmehom na krutem, zlobnem licu.

Ni mu težko, najti vzrok, ki je edin izpremenil njune vloge in njemu rešil v zadnjem trenutku življenje.

Kri je curljala iz rane na Eskini nogi.

Kakor smo že povedali, se je bil Manliju zlomil meč pri padcu in se zabodel v pesek pod njim. Ko so odstranili njegovo mrtvo truplo, niso opazili zlomljenega meča, in Eska se je nabodel nanj v divjem teku, si prezeval stopalo, se spotaknil na njem in padel.

Te misli so šle zmagovalcu po glavi, ko je stal z eno nogo na svojem nasprotniku in se pripravljala, da mu zada sunek, ki bi naj poravnal vse račune, ter gledal k Valeriji, čakajoč na znamenje.

Blazna od jeze in ljubosumnja — vsa razburjena od divjih, boleasnih čustev ter nazvedajoč se, kaj dela, je Valerija hotela dati usodno znamenje, ko jo Licinij prime za roke in jih nji siloma tišči navzdol. — Nato pa se s številnimi svojimi prijatelji in klienti odločno oglasi v prilog nesrečnemu Britancu.

Pa tudi brzina in gibčnost premaganega in očitni vzrok njegove nesreče sta ugodno vplivala na večino gledalcev. Toliko rok sa je dvignilo kvisku in toliko palcev je kazalo proti tlom, da tribun ni smel izvršiti svojega krvoločnega namena.

Izročil je torej svoj trizob enemu izmed sužnjev, ki so vstopili, je vzel svojo togo iz rok drugemu, se priklonil občinstvu in zaničljivo obrnil hrbet svojemu padlemu sovražniku.

Pričakujoč smrtni sunek je obrnil Eska svoje oči k Mariamni.

Toda odkar je padel, ni videlo in čulo ubogo dekle ničesar več. Zadržanje kar so zrlje njene oči, je bil oblak peska in prahu, zamotan mreža in grozeča postava z dvignjeno roko — in pregraja in arena, divji obrazi in bele obleke in ves amfiteater s stebri, peskom in nebom. — vsa se je zavrtelo krog nje, tema jo je objela in nezavestna se je zgrudila Kalhi v naročje.

DRUGA KNJIGA. ANTEROS.*

I.

Za zastorom.

Ranjen, premagan, ločen od dobrosrčnega Licinija in bolj kot kdaj oddaljen od svobode je bil Eska v resnici vsega pomilovanja vreden.

Besedilo stave je dalo tribunu pravico do življenja in do osebe njegovega nasprotnika in Placid ni bil človek, ki bi se bil iz nepremišljene velikodušnosti odpovedal takemu dobitku.

Nasprotno, — za vsako ceno ga je hotel imeti. V Britancu je videl uporabno sredstvo za doseg ciljev, ki jih mu je zapeljiva podoba Valerijina delala dan za dnem mikavnejše. — S pomočjo svojega novega sužnja si je hotel pridobiti naklonjenost nje, ki je edina dosedaj zavladata nad njegovim neuklonljivim in sebičnim sreem.

Vkljub temu pa nikakor ni kazal ljubeznjivosti svojemu ujetniku, niti mu ni lajšal suženjstva. Težkih del Eska zavoljo svoje rane sicer ni mogel opravljati, toda za vse druge, tudi najbolj ponižujoče posle ga je tribun brezobzirno uporabljal.

Zares, čisto drugačna je bila njegova sedanja usoda v primeri z življenjem, ki ga je imel pri velikodušnem Liciniju, in bridko je čutil plemeniti Britanec svoj izpremenjeni položaj.

In podlegel bi bil vednemu zbadanju, žalitvam, sirovostim in svoji dušni bridkosti, da ga niso držale po koncu besede, ki mu jih je pred par dnevi Kalha tako prepričevalno govoril, in ki je vanje, se mu je zdelo, tudi Mariamna verovala. Kalhove besede so dihale up in tolažbo tudi v najhujših nesrečah, kar jih je nalagalo življenje.

In Eska je nosil svoje breme mirno, molče, potrpežljivo, — četudi je tlel skrit v njegovem srcu ogenj, ki bi z njim častitljivi njegov učenik nikakor ne bil zadovoljen, — o genj, ki je le čakal na priložnost, da se razvname v požar, tem nevarnejši, kolikor dalj časa je bil siloma zadržan.

Z zlobnim dopadanjem prirojenim njegovi naravi, je dajal Placid Britancu ravno tak naračila, ki so ga stalno vezala na njegovo bližino. Dobro je delo njegovemu samoljubju, da je imel vedno pred očmi orjaško postavo, ki jo je premagal. Tudi je s tem nudil svojim številnim prijateljem in gostom in klientom priliko, da so se porazogovarjali o njegovem junaštvu in o njegovi izurjenosti in proslavljali njegovo zmago nad silnim sužnjem.

In tako se je zgodilo, da je Eska pripravljaval nekega dne kopel za svojega zapovednika in ves zavzet začul ime, ki mu je bilo neprestano v spominu.

Tribun je sedel v sosednji sobi v tajnem posvetu s Hipijo, borbenim učiteljem, ter Damasipom in Oarsesom.

Eska se je preplašil in vsa kri mu je šinila k srcu.

— "Mariamna —." Zares! Zopet je čul to ime, Oarses je nekaj zasepetal in tribun se je polglasno in prav hudobno nasmejäl.

Ni bilo dvoma — mislili so, da so sami. In res je Eska danes bolj zgodaj ko navadno pripravljaval kopel in mazila in dišave in krtače in drugo orodje, ki ga je rabil rakozni Rimljan pri umivanju. Kopalna soba je bila poleg Placidove zasebne sobice, kjer je sedel s svojimi zaupniki pri posvetu. Težak zametast zastor je ločil oba prostora.

Izgubljen v svoje otožne misli, je Eska dalje nego je bilo treba obsedel med toaletnimi pripjavami svojega gospodarja in še le Mariamino ime ga je zdrnilo.

Razburjen in splašen si je komaj upal dihati. — Previdno je zlezal k težkemu zastoru in napeto poslušal.

Nemirno in obenem tiho kakor tiger v svoji kletki je stopal tribun po sobici. Hipija je udobno sedel v naslonjaču in z dobrovoljno samozavestjo strokovnjaka izvedenca na licu ogledoval umetno izdelan prsni oklep, poleg njega pa sta slonela Damasip in Oarses. Prvi je z občudovalnimi pogledi namignil svojemu tovarišu pri vsaki tribunovi besedi, drugi pa mu je z ljubeznjivokrotkim pogledom in smehljajem prikimal in tako sta z molčečim odobravanjem podpirala mnenje in opazke svojega patrona.

"Dve tretjini legij sta že pristopili k nam!" je pripovedoval Placid in naglo našteval, koliko čet je že na Vespazianovi strani. "V Španiji, v Galiji so se vojaki izjavili zoper Vitelija. Da je Cremona padla, se ljudstvu dolgo ni dalo več prikrivati. — Aleksandrija, žitnica vsega imperija, je že v Vespazianovih rokah.

* Bog sovraštva v grško-rimskem bajeslovju.

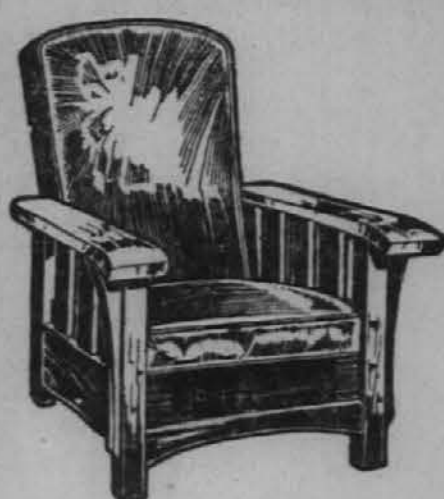
Milijon lir škode v Idriji in okolici.

Nevihita, ki je divjala nad žirni in Poljansko dolino, je zadela tudi Idrijo in vso njeno okolico. Veliko škodo imata rudniška in gozdarska uprava. Spodnji del Idrijskega mesta je bil ves pod vodo, po nekaterih hišah je stala en meter visoko. Idrija in Nikova sta narastli, porušili ceste na več krajih in ogrožali mostove. V spodnji Idriji se je navalilo z gorovja toliko kamenja na cesto, da se je moral poštni avto, namenjen v Sv. Lucijo, vrniti v Idrijo. Tudi okoli Zagoda je mnogo škode. Vojaki zdaj vr-

še nujno potrebna dela, da se omogoči zopet redni promet in popravi škoda.

Iz Soške in Baške doline poročajo o škodi, ki jo je napravila nevihta, ko je divjala nad celo pokrajino od Poljanske doline do Idrije in Soče. Na Ponikvah in v Bači sta hudo zadeta zlasti posestnika Podgornik in Božič. Škoda po nevihti se čeni na 30.000 lir. V Rutu so bila porušena cestna dela. Hudournik Koritnica je hudo poškodoval občinsko cesto na daljavo 35 m. Tudi okoli Tolmina in v gorenjem delu Soče je napravila veliko škodo.

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

JOHN TERSELICH

SLADOLED - SLAŠČICE - SMODKE - CIGARETE IN ŠOLSKE POTREBŠČINE.

Priporoča svojo trgovino, katero vodi v bivših prostorih Mrs. H. Kušar.

ZA DOBRO POSTREŽBO JAMČI.

1847 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: CANAL 2115.

TRETJE SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

Ker sta se naši prvi dve letošnji skupni potovanji izvršili v popolno zadovoljstvo vdeleženih potnikov in ker dobivamo nova povpraševanja po prihodnjem skupnem potovanju, smo se odločili, da priredimo prihodnje skupno potovanje s priljubljenim parnikom francoske linije:

PARIS

ki odpluje iz New Yorka na

15. AVGUSTA T. L.

Kakor na dosedanjih skupnih potovanjih, se bodo tudi to pot nudiše našim potnikom razne posebne ugodnosti. Zato so nudi najlepša prilika vsem onim rojakom, ki so še to poletje namenjeni v domovino, bodisi že na obisk ali za stalno.

Za vsa nadaljnja pojasnila o tem potovanju, kakor tudi o drugih parnikih in linijah ter o potniških zadevah v splošnem, se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Češark

70 — 9th AVENUE, NEW YORK, N. Y.

KADAR HOČETE

prodati Vašo hišo, naznanite to meni. Če ste se namenili kupiti hišo oglašite se pri meni in jaz Vam bom postregel v Vašo zadovoljnost.

ZAVARUJEM

hiše proti ognju, tornado. Ravnotako zavarujem pohištvo, automobile proti vsaki nesreči. To se pravi, kar kdo drugi zavaruje, tudi jaz zavarujem.

Kadar potrebujete kako notarsko delo, vedite da iste tudi jaz izvršujem. Za vse se občinstvu toplo priporočam.

Joseph Zupančič

PRODAJALEC HIŠ IN ZEMLJIŠČ, ZAVAROVALNI URAD IN NOTARSKA PISARNA

1824 W. 22nd Place Chicago, Ill.
Phone CANAL 7130

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Martinu Panianu, Gilbert, Minn., so se "bogovi" potolkli, in kakor vero Luter Martin, je on obesil "ražjanje" na klin. Janez Krstnik pa "bog!" Tudi če kdo smeši, mora imeti več ko možgane. Roka se je Janezu odbila, pa Martina kdaj lahko še za ušesa prime, ako ga ne sreča pamet, ker sami možgani ga bodo težko.

Zopet smo pri porodni kontroli. Kardinal in Trunk proti jezuitu Muckermannu. Grozno! Jezuit pobija "jezuita" Trunka. Ljudje božji, jezuiti se tepajo. Kaj bo? Svet se bo porl.

Člankar v Glasu Svobode št. 64 naj bo le miren, vse je v redu. Pred vsem mi je malo mar, ako še tako in neštokrat kričite v svet in lajnate, da so župnik Trunk in kardinal Hayes in Kovertica proti porodni kontroli, dočim jo sami izvajajo v farovžih in samostanih. In če bi bilo, kar pa je grobo obrekovanje, in če hoče člankar s tem dokazati opravičenost porodne kontrole, potem je na napačnem potu. Napako opravičujejo z napako samole nerazsodni otroci, ne možje.

Kar je zapisal kardinal Hayes v svojem pastirskem listu o kontroli, da je "vrlo umazana stvar," "pohota moža in žene," "divja orgija ateizma in nemoralnosti," "posledice materializma v njegovi nagoti..." vse to podpisem dobesedno, in naj člankar imenuje kardinala in mene še desetkrat fanatika, reakcionarja, in kar mu drago. Enako se jaz ne umaknem niti za picico od tega, kar sem pisal o kontroli. Črna kavka, gavran, fanatik... vse take psovke ne morejo podreti resnice. Kardinal se nikakor ni motil, ako je zapisal, da se bodo vsi dobri krščanski možje in žene vseh dežela na svetu s studom obrnili od "te stvari"... in se prav nič ni zaletel, dasi spravlja člankar papeževost nezmotljivost v zadevo in v pastirski list, ki z nezmotljivostjo nima prav nič opraviti. Zdaj pa pride na vrsto — jezuit Muckermann. Nič nimam proti temu, da se člankar zateče včasih tudi h kakemu prave mu jezuitu, dasi drugače jezuite črti, ko hudič žegnano vodo.

Izvajanja jezuita Dr. Muckermanna so mi seve na razpolago le, kolikor in kakor jih prinaša Glas Svob. O čem razpravlja Muckermann? O odpravi paragrafa 218 (odprava človeškega zaroda), o spolnih boleznih, o polnem poželenju, sramežljivosti in nagoti, spolnem pouku. V št. 65 me člankar Glasu Svob. vprašuje, ali jaz mislim, da bi bila izvajanja tega nemškega jezuita, ki je služil za "nemški vir" — godla. Ne, uredniče, nikakor ne, pač pa je prava in ostudna godla to, kar člankar iz izvajanj jezuita sklepa. Edini pomislek imam, ako oblika izvajanj v Del. Slov. odgovarja resnici, na čemur pa malo dvomim, kaj je jezuit mislil, ko je govoril o fanatikih in koga. Glas Sv. seve pravi, da so zapopadeni kardinal Hayes, Trunk in podobno. Ali misli člankar, da je jezuit zagovarjal kontrolo, proti kateri je Hayes, sem "jaz in vsa katoliška cerkev"? To bi bil čuden jezuit, in ako je res jezuit, je kratkomočno nemogoče. Pa vem, da ni, saj je to jasno iz konteksta. On govori o zločinu odprave zaploda in pravi, da se mora pravično soditi in je treba poznati gospodarski položaj, da ni dovolj kruha, obleke, stanovanj... Milo naj se sodi, milo postopa... to in edinole to pravi jezuit, nič drugega, in tako pravi gotovo tudi

"fanatik" Hayes in Trunk in vsak katoličan. Ako Glas Sv. v te besede polaga pomen, da bi bil Muckermann s tem hotel zagovarjati odpravo zaroda ali kontrolo, potem on jezuit izrablja v svoje namene, je toraj to njegova godla. In če je res jezuit govoril o fanatikih, potem ni mogel misliti onih, ki smatrajo odpravo zaroda za zločin, so proti kontroli, dasi tudi oni priporočajo in zagovarjajo milo postopanje in u imevanje gospodarskega položaja. Jezuit je proti "jezuitu" Trunku... ne, ne... prezagodaj je pufnil člankar, to samo on hoče in zato je to — godla.

Naravnost infamen je sledeči stavek: "Ta bela vrana med jezuiti in katoliškimi duhovniki sploh zahteva hrano, obleko in stanovanje za vse ljudi. Isto zahtevajo socialisti. Toda drugi katoliški maziljenci pa mislijo, da zadostuje, če dobi navadno ljudstvo, priprosti delavce samo par drobtin z mize farja ali bogataša." Se čem, vprašam, morete to infamnost opravičiti? Ali še ničesar niste slišali o socialnem delu cerkve v preteklosti in sedanjosti? Ali Vam ni znano, da "rimski hlapci" učiijo, da je vnebupijoč greh, ako kdo sirote zatira, delavcu ljudstvo, priprosti delavce doseglo n. pr. na Nemškem za delavstvo v socialni zakonodaji, ni delo socialistov, dasi so povmagali, temveč delo krščanskih delavcev, toraj "rimskih hlapcev." jaz sam, nočem se hvaliti, sem v starem-kraju ustanovil dve posojilnici, delal brezplačno nad 10 let v gospodarski zadruzi; vsa Slovenija ve, kaj je samo Dr. Krek storil za delavstvo glede stanovanj, hrane... in se še to delo nadaljuje. Ko bi svobodomiselnih člankar rekel, da se ničesar ne stori od "maziljencev" ali "rimskih hlapcev" glede stanovanj, hrane... bi človek še požrl, ker to ni stvar "kat. maziljencev," temveč stvar zakonodajnih zborov, na katere se mora delavec v prvi vrsti obrniti. Tako pa insultira, da "maziljenci" mislijo, da zadostuje, če dobi delavec samo par drobtin z mize farja ali imajo farji delavce zaposljene?? ali bogataša... in to je infamna svobodomiselna godla.

Kar je jezuit Muckermann govoril o drugih navedenih predmetih, vse to je do picice katoliško, vsemu pritrdim, in ni — prav nič novega.

Vse to smo obravnavali na duhovniških konferencah že pred 30 leti, in člankar najde to v vsaki katoliški moraliki. Izvajanja člankarja glede poka nevestam, so pa zopet svobodomiselna — godla.

Za prihodnji članek priporočam sledeči naslov: Jezuiti se tepajo. Jezuit Dr. Muckermann proti "jezuitu" Trunku... Glas Svobode jih dobi pa po zobeh.

Fanatik, črni gavran, kavka pa pred svobodomiselnim godlačem ne bo utaknil meča.

PRIPOROČILO IN NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom in vsem cenjenim rojakom po državi Wisconsin naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za lista Amer. Sl. & Edinost in Ave Maria in vse druga naračila v zvezi s temi podjetji.

Vsem rojakom, ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo irti katoliško časopisje, ki je danes za katoličane najvažnejši faktor.

Uprava A. S. & Ed., Ave Maria.

ZA DRUŠTVA

cerkvena, podporna ter razne slavnosti.

Svetinje, gumbi, trakovi z napisi, regalije znake itd.

Pečati, štamplije in druge potrebščine naročite pri

A. S. & EDINOST

1849 WEST 22nd STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebniške se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primite za bližnji telefon in po-kličite:
Randolph 1881 ali 4550.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.